اؤن سؤز

سن دیین یاخشیدی ای‌ربّ کریم
سن ویران نقشی پیزانماز هئچ کیم
کسگینن آیریلیغین عؤمرونو یا،
یا یارات آیریلیغا بیزده چکیم

هر بیر اوشاق ننه‌سینین دؤشلریندن، بوی آتماغا سود امسه ده، هر زامانین، هر دؤوارنین، هربیر یئرین آداملاری، هاممی‌لیقجا بیر امجکدن سود امیب‌لر، اودا دئمک شرایط‌دیر.

هر بیر قومون قورخاقلیغی، قوچاقلیغی، درین‌لییی، دایازلیغی، دانیشدیغی دیللری‌نین دانقازلیغی، اینجه‌لییی، دویون‌چکلی، دویون‌چکسیز دانیشمالار، یاخشی‌قولای، اوزون‌سوره‌ن یول‌یؤنده‌ملر، بوللو دبلر، ایاق تاپمیش تؤره‌لری، دوشونمه‌لر، هرنه کی وار، شراییطین دؤشلریندن سود امیب‌لر.

گاهدا اولار کی بیر تاققا، بیر حادثه، بیر پارتلاییش معجزه تک شراییطین اته‌یینده بیریسینی یئتیرر کی دؤشلریندن

سۆد امدییی شرایيطی ده‌ییشدیرر.

اؤلکه‌میزین چوْخ اردملی[1] خلف اوْغلو سـهندین ده سـؤزلرینی ایـــنجه‌له‌ین کـــیمسه‌لر ده، ســـهند اوْلان شـرایـیطی گـرکدیر کـی آددیْم ـ آددیْم دوْلانسیْن‌لار.

بو جـوْومردین آنـلامیْ‌نـین یـۆکـون چکـن کـلیمه‌لر، سـؤزلر، ســوْولار دؤشـلریندن دوْلاب ـ دوْلاب[2] سـۆد امـدییی آنـاسیْ‌نـین اته‌یینده ایندی ده واریاشاییْرلار.

اوْ ایشـــله‌دن ســؤزلر هـــامیْ، تـــانیْش‌دیـــلار، قـــوْهوم‌دیلار، قارداش‌دیلار، بیروْووز[3] یوْخ. معنا دیلی اؤیره‌نیبدیر هر بـیر دیـلدن اؤنجه سـهند. آیـریْ دیـللر هـرنه بـوْیدا اوْلسـالار دا، اۆزوقـویلو قابلاردیْلار. معنا دیلین کیم اؤیرنسه، هربیر دیلده یـازیْب پـیْزسـا، اوْخوناجاق. گـئژ ـ تـئز اوْنـو اوْخـوماغا جـان آتـارلار. دیـلینی ده اؤیــره‌نمه‌یه تــله‌سرر، خسـته اؤزۆن بـاشیْ‌چـیخان بـیر حکـیمه چاتدیْرماغا تله‌سن تک.

سهند ده قاتار ـ قاتار معنا یـوکون داشـیماغا، آنـاسی‌نین جـاناسینر شیرین دیـلین هـر بـیر دیـلدن اؤتگـم گـؤرور،[4] آیـری دیـله خـوْر بـــاخمادان، اؤز دیـلینه یـییه دورور. اوْ بـو دیـلده راحـات‌ایـدی. شاعیرده‌کـی مـعنا دیـلی سـبب اوْلار اوْنـون دیـلین یـوزایـللرین آرخـاسیندان ایزله‌سینلر.

هــربیر دیـلین بـۆنـؤوره‌سی قـورقوت دەده، حـافظ، سـعدی، شکسپیر اوْلسا اگر، گلیب اوْنو کشف ائتمه‌یه گـۆوه‌نـرلر بـیلن‌لردن دیله‌نرلر.

شکسپیر، فرانسیْزجا ایسته‌ییرمیش کـیتابلاریْن یـازیْب یـایسیْن. سوْنرا فیکرین ده‌ییشدیریر، اینگیلیزجه یـازیْر پـیْزیـر، آد قـازانـیْر، آدیْ‌سانیْ یـئر بـاتیْریـر. اؤزۆ دئـییر بـیلن‌مه‌دیم نـه مـعجزه بـاش وئردی کی من بو دیلده آد قـازانـدیْم، دیـله دۆشـدوم. ایشـلرینی آراشدیْریب کشف ائدنلر دئییرلر کی، گؤزه‌للی‌یین هـئچ‌بیر گـؤزه‌ل اوْلدوغــــوجن بــــاشا دۆشـــمز. بــو مــعجزه اوْ ســـوروین اؤزۆونده‌ندیر. دنی ائلدن، سـویو گـؤلدن[۵] اوْلان دیـله، اوْنـدا اوْلان مسیح پایلیْ معنا دیلی حیات وئردی.

فـضولی‌لر، اوحـدی‌لر، نـظامی‌لر، مـوْولانالار مـوْولانانیْ بـیر بــاخیْشــلا آلت ـ اۆست ائـدن نــور پـایلیْ شـمس، عـبدالقـادر مراغه‌ای، صائب، سهند، تـولستویلار، چـخوف و یـا هـرمان‌هسه، کارل‌چاپک، ابن‌عربی و یاگاندی و... هـربیر دیـلده یـازسالار دا، اوْنـــلارداکـی اوْ هـامیْ‌لیـق اوجـا قـامت مـعنا بـوْیوگـله‌جکده بــاخیْشـلاریْ اۆزلریـنه چکـه‌جکدیر. یـئری واردیْر بـئله دیـیه‌ک گـــله‌جه‌یه بــیر گـؤره‌ودیر[۶] اوْنـلارداکـی مـعنا اۆچـون دیـللرینی آراشدیْریب اؤیـره‌نسین‌لر. مـعنا دیـلی آیـریْ دیـللی اوْلانـلاریْن

سازلاریٛنین میضرابیٛدیر.

معنا دیلین باشارمایان، اؤیرەنمەین، ان مکمّل موسیقالیٛ بیردیلده ده یازیٛب پیٛزسا، تاریخ اوْنا و دیلینه ییه دورماز.

سعدی بوْیدا گوٚژلو یازان قاآنی یه، ایت باخاندان، باخماز دوٚنیا، شاقاق سالماز،[۷] چوٚن معنادان سؤزوٚ بوْشدور، دامارسیٛزدیر.

ساریٛ یاغدیٛر ایت دریسی
سوٚرمەلەنن کوٚپقەریسی

ساییٛن[۸] انسان، بولودلاریٛ قوْناقلایان اوجا داغلار مثالیٛدیر. اته ییندە یاشایانلار اوجالیٛغین بیلنمزلر. آرالیٛقدان اوْنا باخان هؤندوٚرلویون، اولولوغون[۹] باشا دوٚشر. بو سببه اؤز عصرینده، سایین کیمسه تانیٛماسا یئرسیز دئییل. قیٛاماق دا یئری یوْخدور. چوٚن اوْنلاریٛن نئجەلیین، کیم اوْلدوغون چاغداشلاریٛ، یاخیٛنلاری سئچن‌مزلر.

دییرلر کی هر پیغمبر اؤز یوردوندان کؤچ ائتمەسه، آدیٛ چیٛخماز. اوزاقلاشماق اوْنلارداکی اوجالیٛغی، چاتمازلیٛغی، گؤزه چکر.

اللی‌مینجی ایلدن قاباق من سهندین کیتابیٛنی مراغەده دؤرد توٚمەنه آلار اوْلدوم. کئچمیش ایلدیر، یاددان چیٛخیب،

قیرخ یئددی یا قیرخ سگگیزده. بیریسی ده کیتابچی‌نین ویتری‌نینده، قالدی ـ قالدی، رنگی سولدو. اوستونده‌کی ایری[۱۰] یازی، قه‌ره رهلی "سازیمین سؤزو"ن گون بوزارتدی، اوخونمادی. بو کیتابین ایکینجی‌سی یاییلاندا، ویترینده‌کی بیرینجی‌نین قاش گؤزونو، گون آغارتدی. تاپیلمادی بیری اونا ائلچی دورسون، توزون آلسین. داش‌اوره‌کلی دونیامیزا یولون آزمیش، سؤز پری‌سی.

اللی اوچده بئش‌اون نفر آغزی بوتون، سؤز دیله‌نن اوشاقلارا بو کیتابی اوخودوم من. اؤنجه بیری کاربونونان بئش‌اون صفحه سهمانلاردی. دوستلاریما دئدیم: «باخین بو اثرین بؤیوکلویو، گؤز اؤنونده اولدوغونا هله ـ هله آنلاشیلماز. بو اثری ایتیره‌ریک، ایتیرمیشیک، آیلار اؤتر ایللر کئچر کون گلر کی اونو تاپیب سئوینه‌ریک، هؤندورلویو، بویو شستی[۱۱] باشی قارلی سهند کیمی گؤزده‌ن ایتمز.

شاعیرلرین مجلیسینده اوزوم توتار، ارکیم اولان شاعیرلره دییردیم کی، چوخ یازماغا تله‌سمه‌یین. عوضینده چوخ اوخویون، دنلی یازین. اوخوجونو قاپی‌قاپی دیلن‌مزلر. سؤز، سؤز اولسا، دنلی اولسا، معنا داغی دیلی‌نیزه کؤلگه سالسا، اوخونارسیز، قاپی‌نیزی تانی‌یارلار.

سهند اوْلون، اۆره‌یی‌نیز بؤیۆک اوْلسون، قوْیون سیزی دیلن‌سین‌لر. سؤزلری‌نیز، درین‌لیکدن، اۆستونلوکدن پای‌سیٛز اوْلسا، بئش آلتیٚ گۆن قوْووق کیمی یئلله‌نرسیز، آدیٚ‌نیزی قولاغا دا ده‌یدیررلر. قالانیٛزی تئز آلارلار. قیٛزقالاسی، سایئٛن قالا اوْلانمازسیٛز. من چوْخ‌بیلمیش بیر کتلی‌دن سوْروشاندا، نه سببه بو اؤلکه‌نین چوْخ یئرینده قالالارا "قیٛزقالاسی" آد تاخیٛب‌لار، جاواب وئردی: «بو دیاردا ان قدیمدن آد اوْلمامیش، ائولنمه‌میش هربیر قیٛزی قییمه-قییمه دوْغراسالار، قالاسیٛنی (قیٛزلیغینی) الدن وئرمز. اوْدور اوْغلوم هربیر یئرین آدیٚ اوْلسا قیٛز قالاسیٚ، آلیٛنمازدیر. اوْ یئرلری قیٛز تیکمه‌ییب لیک، اوْنلاریٚ تمیزلیکده، چاتمازلیٛقدا، اتک‌لری لکه‌بیلمز قیٛزلارا تای بیلیب‌دیلر». آمما بونو یاخشیٚ بیلین: شیش گتیرمک دوْغرودان دا اتلی‌جانلیٚ اوْلماغیٛنان بیر اوْلانماز. گۆن گلر کی اوْیانارسیٛز، زامان الی اوْیاندیٛرار، بؤیرۆنوزه تیکان باتار، شیش چکیلر، گؤررسیز کی داغلیٛغی‌نیز یالان‌ایٛمیش. اؤزۆ بوْیدا یاشاماغیٚ شاعیر اگر اؤیره‌نمه‌سه، یئلی چیٛخار، شاعیرلیی یالان اوْلار.

بونو بیلین کی تاریخین دوْغار قارنیٚ یۆزلر مینلر آرخالاریٚ یئره گلمز پهلوانلار یئتیرسه ده، تختی‌لری، پوریانیٚ دوْغان یئرده، دوْغار قارنیٚ دوْغماز اوْلار، قیٛسیر قالار.

دجال نفسین جان شوٚشه‌سین بو دؤنمزلر دئو جانیٛ تک اوجالاردان داشا چالیٚب سیٛندیریبلار. حق اؤنوٚنده توْرپاق اوْلوب، بوْینوداغلیٛ قول اوْلوبلار. بو سیٛنماقلیق، بو سیٛندیرماق معرفتین سیٛنیربیلمز دوٚنیاسیٛدیر. بو مقاما چاتان ایگیت، مجبور اوْلماز بئش‌اوْن گوٚنلوک دوٚنیا اوٚچون، استالین تک سارساخلارا شاباش وئرسین، آغیٛز اوْلسون اوْنون آمما سؤز اؤزگه‌نین. آدیٛ شاعیر، بیر دیاردیاشاماغا باج وئرمه‌یه مجبور اوْلسا، توْرپاق اوْندان اوجا دورسا، چوْخ یئرلی‌دیر.

بسی گفتند از عیسی و مهدی
مجرّد شو تو هم عیسای عهدی
زمهدی گرچه چندین روز پیشی
بکش دجّال خود مهدی خویشی
به حق گویا شو از باطل خمش باش
چو عیسی باش و تو دجّال‌کش باش

پوریای ولی‌دن

دئدیلر مهدیدن عیسی‌دن ائرکن
بوْشال سن ده اؤزوٚندن عیسی‌سن، سن
اؤزوٚنه مهدی اوْل دجالی اؤلدوٚر
ظهوریندن قاباق مهدینی گوٚلدور

دانـــیْش حــقّیله بــاطیلده دانــیْشــما

تــپه گــؤز قــیْرمــادا ســن‌سن مسیحا

سهند آمما سهنددیر، شیشیریلمیش داغ دئییل اوْ. اؤزۆ بوْیدا یــاشاماغیْ، هــربیر زادیْ، اؤزۆ بوْیدا تــانیْمــاغی، اؤیــره‌نیب اوْ. قوْجا زامان قوْجالدیْقجا، اوْلاجـاقدیْر بـوزچـیچه‌گـی. اۆره‌کـلرین باخجاسیْندا گونو گوندن جاوانلاشیب گولله‌نه‌جک.

دۆنـــیامیْزیـــن گــؤزۆآچــیْق، چـوْخ ارده‌مـلی، مـین‌بیرگؤزلۆ جیْرتدانی‌نین اوجالیْغـی اؤزۆنـده‌ندیر. عـؤمۆر بـوْیو، گـئجه‌یاریْ دئو دیینده کیم یاتیْبدیر کیم اوْیـاقدیْر، ائشـیدیبدیر: «مـن اوْیـاغام اوْیـــاق قــالیْب دده‌سـی‌نین کـیتابیْنـی اوْخـویوب اوْ، اوْجـاقلاردا[12] دوْلانـیْبـدیر، قـوْیماییْبـدیر اوْجـاقلاریْن اوْدو سـؤنسۆن. یـاخشیْ بیلیب، اؤزلۆیونو، آناسیْنی، منلی‌ینی، کـیم‌لیینی اونـودماماق، اؤز کــؤکۆنــون اۆســته بــیتمک، سـوْیوق سـئون، سـوْسوت[13] دئـولر طیلیسیمین سیْندیراندیر. کوْراوْغـلودور، هـربیر یـئره آددیْم بـاسیْر اوجــالانیْر. اوجــالیْغــین چــنلی‌بئلدن آلمــاییْر اوْ، کـؤلگه‌سینده دالدالانان چنلی‌بئلدیر.

شــاه زامـانیْ، اوْ طـرفه کـئچمک اۆچـون، آچـیْق قـیْچـی هـم اوْتایی هم بو تاییْ دنـلندیریر. آراز اۆسـتن کـئچن‌لرین پـوْتونونو، امجک‌لری گلن‌لرین امجه‌یینه چالاردیْلار[14] تا قئییت‌سین. بو تؤره‌نی

اینجه‌له‌ییب ایچ ائله‌سک، ساج اۏستونده اوْیناقلایان قـوْوورقا تک اوْیناقلاساق، یئنه آزدیْر. بـو تـای هـله اوْن ایـللرین آرخـاسیْنـدان اوْتایداکی غریب قالان یاریْسینی اونـودمابیْب. دووار چکـن سـنه لعنت. بیز اوْتـایئ آنـامیْزیـن قـوجاغیْنـاقـایتارماغا، اوْن ایـللردیر گۏن سایێریق. اوْتـایداکـی یـاریْمـیزا، تـامارزئ یـیق. آراز اوسـتن آشانلارین باشماغی‌نین توْزونو دا، یارامـیزا اَم[۱۵] بـیلیریک. آرامـیْزدا بیتن کوْلدان چیمچه‌نیریک. ″ساویت″ چکیب ایللر بوْیو قاپیئ سـینی باغلامیْشدی، اوْنلار دا کی یارامازلیق بیرطرفدن، بـویاندان دا شـاه ستمی، اوْتای‌بوتای حسرتینی هم اوْتایدا هم بو تایدا گۏنو گۏندن آرتـیْریـردی. بـو سببه آرازچـاییْن آشـماغا بـیز یـئریکله‌ییب، تله‌سیردیک.

آراز اۏستن کئچدیینه، قارداشئ مـین پـوْتونلارئ قـاپئ ـقـاپئ دوْلاناردئ یادیْمدادیر.

من سهندی گؤرمه‌میشم، گؤرمه‌سم ده سهند اوْلان شرایطده بوْی آتمیْشام. ایشلتدییی دئییم‌لرین، کلمه‌لرین داماریْندا دوْلانمیْشام. اوْ سـؤزلرین آجـئ لیـغین، شـیرین‌لییین، اؤتگـم‌لییین، آغـیْرلیـغین، دریـن‌لییین بـیره‌رـبـیره‌ر سـیْـامیشام.[۱۶] اوْ سـؤزلرله کـؤوره‌لمیشم، قوْورولموشام، داشلانمیْشام. من اوْنلاریْن اته‌یینده یـاشلانمیْشـام، قوْجالمیْشام. سؤز آچدیْغی خییاواندا، کوچه‌لرده اوْیـنامیْشـام. اوْن

توْمن‌لیک، اوٚچ توْمن‌لیک ایـللرینی گـؤرموْشـم ده، گـؤرمه‌سم ده، ائشـیت‌میشم. (سـاریْ قـاطیْر، دەوه دوْزه‌لتـمک، آدیْ اوجـا قهوه‌خانا، کپیرائولیلر، فیضّه و یوْزدن آرتیْق اونودولماز خاطیره‌لر، چیلله‌قوْودو و معلّم اوْ گوْنلردن یادگاردیْر).

سؤز آچدیْغی ناغیْللاری، سوْیوق‌اوْزلو یـئزیکدیره‌ن گـئجه‌لرده کوْرسـولرین تـوْولاریْنـا دؤش وئـررکن آد وئـردییی آدامـلاریْن، آغیْزیندان دینله‌میشم.

مـــن ســـهندین دوْغـــولدوغو، بـوْی‌آتدیغی وه‌رؤوی‌ده دوْغولموشام. اؤنجه بونو دئمه‌لی‌یم، ورؤوی‌نین آدیْنا دا یارامازلیْق ائله‌ییب‌لر. توفارقانیْ، دهخوارقان تانیْتدیران قافاسیْزلار.

اینجه‌له‌سک کـندین آدیْ اوْسـتونده‌دیر: گـوْن تـوتار یـئر. وه‌ر: گـــوْن تـــوتان، ورؤوی‌نـــین قـوجاغیْنـدا مـهرابـه‌ده (مـلامعصوم اؤولیاسیْ)جانلیْ دلیـل. (بسـتانا ور قـوْیماق، قـانالاردا أوه‌ره یـا وه‌ره‌زن، گـــوْن أورلنـــمک، گـــوْنـــده یـــوْز یـــوْل ایشـــله‌دیلن سؤزلردندیلر.)

ورؤوی‌نـــین قـانالاریْ آدیْـاندیر. اوْزومـلرین هـر سـالخیْمـی قـوْرخـما دئـنه بـیر کـوْزه‌جـن. بـللی دئـییل، آغـزیْ گـؤیچک اوْ کیم‌ایمیش (وَرجُوی)نی ورؤوییه آداخلایان آد ائله‌ین اوْ یاراماز.

دده‌ســــی‌نین کـــیتابیْنـــدا آد چکـــدییی سگگـــیز بـــوجاق اوْ

آبیده، مهرآبه‌دیر، ملامعصوم آدلانیْبدیر. ملامعصوم بیر وئرگیلی، الی الده آدام‌ایْمیش، مهرابه‌ده دفن ائدیب‌لر. بو اوْجاغیْن تاخچاسیْندا، یاغیْش ویْرمیش، قیْراقلارین موش چئینه‌میش مئشین‌جیلیلد قرآن بیاض، ال‌یازمالار، چوْخ گؤرمۆشم.

اوشاق‌ایْدیم، زیرین‌زاریْن[17] بیر قیْزدیرما اثرینده گۆنوگۆندن قیْرتالیردیم. آنامیْنان باجیْلاریم، چای، سماور، یوْرقان‌دؤشک، نذیرنیاز گؤتۆردولر، ملامعصوم اوْجاغیْنا دخیل دۆشدوک.

سؤز واردیْر کی شیخ‌احمد مقدّس اردبیلی، معصوم آدلیْ بو عاریفی گزه‌ـگزه، ورؤویدن باش چیْخاردیر. ملامعصوم باجاردیْغی کۆزلرینده ألاق ائدیب بوْستانیْنا وه‌ر قوْیورموش.

سلام، خوْش‌بئش، آدسانیْنی سوْروشمادان معصوم گئدیر قوْناغیْنا سو گتیرسین. اردبیللی احمد گؤرۆر، چوْخ قوْجادیْر ملامعصوم، دیش تؤکۆلوب، بئل بۆکولوب، آز قالیر کی یئری قاپسین، چوْخ داریلیر. بیر اشارت، بیر کرامت، وئجه‌ده‌یمز بۆتون اوْتلار کردیلردن قوْپور بیردن، بیرطرفه جومالانیْر. ملامعصوم قاییْداندا حئیرت ائدیر. اوْندان سوْرور، بو نه سیْردیر.

اردبیللی‌احمد گۆلور. ملامعصوم ایشی سئچیر، دئییر قارداش، من اوْروجام، گۆن‌باتانا خئیلک قالیْر؛ من باشیْمی اوْنلاریْنان قاتمالیْ‌ایدیم. ایندی نئیلیم. گل اوْنلاریْ تاخ یئرینه. احمد دئییر:

اوْلان دئییل. معصوم دئییر: هر اؤلدۆرەن دیریلتمک دەباشارماسا، قانلیٛ دیر اوْ.[18] معصوم دؤنۆر بیر گؤز ویٛریر، بۆتون اوْتلار یئرلرینه سانجیٛلیرلار.

اؤنجه دئدیم ملامعصوم، مهرابەده قویلانیٛبدیر. ایندی اوْ یئر کرامت‌لی بیر اوْجاقدیٛر.

گۆن چیٛخاندا، مراغادان ورؤوییه باخان اوْلسا، کندی گؤرر گۆن اؤنۆنده ایشیٛلدایر، گۆن توتاردیٛر. ورؤوی‌نین چوْخ ایمانلیٛ تۆپوردویون یالامایان، سؤزلرینه ییبه دوران، قوْناق سئور، اللری‌نین قباریٛنا آند ایچمه‌لی، دایانمالیٛ آدامیٛ وار. «ائولرینه‌کیتاب‌میتاب دوْلانمایان»[19] ورؤویده یئرمی یاشیٛ سیٛاامیش گنج ایگیت‌لر، آغ‌ساققاللار، آغ‌بیرچکلر، اؤزیئرینده هربیریسی سؤز خزنه‌سی، سؤزلۆکدولر.[20] «یازیٛ پیزیٛ باشارمایان»[21] بو دوْلانان قایناقلاردان "بولود" دئمک هنرینی اؤیرنمیشدی. یوْخسا هئچ بیر دانشگاهدا، یئر اۆزونون هئچ یئرینده سهنده تای بیر بیلیجی، بیر قوْجامان یئتیرمه‌یه چیٛخار یوْخدور. اوْ "شرقلی بیلیکلی"[22] دیر، باسمالیٛقدا سوْیوق قاردان دئو دۆزەلدن، اوشاقلاریٛ دئولرینن ساواشماغا قورشالایان. کؤورەک اۆرەک دیشی دۆشموش بو قوْجانیٛن جیبلرینه قار توْپپوزون سالان منم بیرده "بولود".[23] من سهندین کیتابینی اوْخوماقلا، عؤمۆر بوْیو ایتیردیگیم گۆنلریمی بیربیر تاپدیٛم. بو

گؤرۆشون اثرینده وارلیغیملا تانیش اوْلان، معجزه‌لر شه‌هریندن سۆرگونلویوم[24] باشاچاتدی.

دوز چؤره‌یه تۆپورمه‌ین اوْ شه‌هرین دوواریندان تۆربت اییی قاوزانیردی. بیر داها دا سؤزۆن آندین حۆرمتینی باشا دۆشدوم. آبیده‌لر تاقجاسیندا اۆستلرینه قرینه‌لر توْزو یاتمیش قوجاق‌قوجاق کیتابلارین توْزون یئدیم، توْزون آلدیم، گؤردۆم بیزی گؤزۆیاغلی پوْلاد اۆزلو شه‌هرلره آزدیریبلار، داشی میزی اوزاق ـ اوزاق غربتلره آتیبدیلار. چیرچرپیشده اوْ شرقلی گؤردۆیونو آنلادیم کی رادیولار، تلویزیونلار گؤرسه‌ده‌نمز. دۆنیامیزین بیرگؤزلوسون، دججالینی، اوْ کیشی‌لر قرینه‌لر آرخاسیندان گؤرۆرموشلر. دۆنیا بیزیم اوْووجوموزدا اوْلا ـ اوْلا، های‌کۆیوموز، ادّعامیز بورنوموزدان اوزاقلاری گؤردۆرمه‌ییر.

بوْرو کیمی، دری‌بؤکلۆ، گۆزه‌م شالوار، بۆزمه‌دوْنلو عاشیق حسین،[25] ایندی ده وار گؤزۆمده‌دیر. قوم‌کوچه‌ده اوْتوراردی، سیدلرین بوروغوندان بیر آز اۆسته. دیردیلر اوستادینا سؤز وئرمیشدی دسته‌مازسیز اؤز سازینا ال ویرماسین. کؤنۆللرین اولدوزلارین باریشدیران عاشیق حسین، ماحاللاری آددیم ـ آددیم گزیب یوْروب، اؤز ائوینه قاییداندا، گئجه‌لرین بیر زامانی سوواشارمیش ایللر بوْیو سینیشدییی[26] اؤز سازینا؛ ساز آغلاییب اوْ

آغلارمیْش.

من سهندی اوْخویان گۆن، یازیْسی‌نین دیلین سئودیم، گؤزۆم توتدو، قوشوم قوْندو. اوْنون دیلی، آغزیْ بورنون ایریشدیره‌ن، دیل‌دوْداغیْن بوروشدوران یازارلارین شاعیرلرین دیللرینه بنزه‌مه‌ییر. اوْنون دیلی خالقا تانیْش، چوْخ-چوْخ تمیز، جانا سینه‌ر، شیرین‌ایدی. سؤزلرینده بیروْووز سؤز گؤزه ده‌یمز.

آغزیْ بورنون بوروشدوران یازیْچی‌لار، خالقیْن دادلیْ دوزلو دیلین، چاناغیْندان اوْینادیْبلار. قارقا دیمدیک، بایقوش باخیْش، کهلیک‌ایاق، توْووز قویروق بیر قوش کیمی، بیژ بیر یازیْ، سؤز بیروْووز، دده‌سی یوْخ، ننه‌سی یوْخ.

تپه گؤزه اوْ یازدیْغی باشلانیْشدا استعماریْن اوْووجون آچیْر، صاندیْغینی آچیْر تؤکۆر. اوْ تۆلونون مین‌بیر اۆزون، اوْیناشلاریْن، قوْلچاقلاریْن، هانکیْ یوْلدان گلدییی‌نی تانیْندیریر.

دئسم اگر من یازدیْغیم چاغیْریلمامیش قوْناقلارا بو باشلانیْش سیجیللی‌دیر، یئرسیز دئییل. أیری اوْتوروب دۆز دانیْشساق، آز حجملی اوْنون شعری چاغیْریلمامیش قوناقلارا کؤلگه سالیْب یا خوْد شاملو دیین کیمی: «دریا اوْنون باریْندیغی بیر قطره‌یه گیجیک ائدیر»، یوْوینجی‌دیر. بو کیشی‌نین سفره‌سیندن یئدیگیم هئچ، جیبیمه ده دوْلدورموشام. کیتابیْ‌مین آدیْنی دا سهنددن بوْرج

آلمیْشام. **"چاغیریلمامیش قوْناق"**لار[27]

سؤزلریمه شاهید اوْلسون، تپه گؤزه ″بـولود″ یـازان بـاشلانیشی گتیرمه‌یيم اویارلیدیر.

قیش. ۱۳۸۲. باریشماز